

että mikä tahansa onkin teknologisen kehityksen nopeus; josko se on hidas, kuten aikaisemman kapitalismin aikakaudella, jolloin vesivoima, tuulivoima, hevosvoima ja alkuperäinen höyrykone olivat teollisuuden liikuntavoimana, kuten vuodesta 1735 vuoteen 1830; tai vallitsee korkeasti kiihdytetty kehitysnopeus, kuten aikakautena 1830—1900; tai suunnaton koneprosessin eteenpäin ryntääminen, joka oli ominainen aikakaudelle 1900—1933; tai taas toisaalta katsoen vallitsee verrattain paikallaan pysyminen, kuten niinä 7,000 vuotena jotka kuuluivat ennen ensimmäistä edellä mainituista ajanjaksoista ja jolla ajalla ei juuri mitään parannuksia mekaanisen voiman käytössä tapahtunut — tulos työtätekevän väestön suurelle joukolle on ollut sama. Hallitseva luokka omisti ja kontrolloi rikkauden tuotannon välineet. Työläiset käyttivät niitä omistajain sanelemilla ehdoilla. Se olotila oli orjuutta; joko henkiorjuutta, jossa patriisi suorastaan omisti raatajan tai ammattitaitoisen työläisen ruumiin; tai feodalista maaorjuutta, jossa keskiaikaiset maaloordit omistivat maan ja sanelivat sen käyttöehdot feodalisen mieltänsä mukaisesti; tai nykyaikaista palkkaorjuutta, jossa kapitalistinen isäntä omistaa elämälle välttämättömän tuotantokoneiston ja hallitsee työläisten elämän joko kieltämällä tai myöntämällä tilaisuuden koneiden käyttöön ehdoilla jotka hän ja hänen luokkansa määrittelee.

Yhteiskunnan kehitys kustakin aikakaudesta seuraavaan on kulkenut läpi tilapäisen yhteiskunnallisen ja poliittisen hajaantumisen ja vallankumouksen aikakauden. Valtaan on noussut uusi hallitseva luokka, jota edellisinä aikakautena pidettiin alistettuna ja ala-arvoisena. Ja kussakin toistaan seuraavassa aikakautisessa vallankumouksessa etuoikeuksien ja vallan perusta laajeni ja sisällytti itseensä suurempilukuisen luokan.

Kuinka suuunnattoman tärkeänä uusi koneisto ja uusi, parannettu teknologia saattaakin esiintyä kuluneena aikakautena, se on kuitenkin vain muoto jonka alaisuudessa köyhyyden ja työttömyyden perussyy aiheuttaa seurauksensa. Todellinen syy työläisten keskuudessa uusiintuviin köyhyyden ja kurjuuden ajanjaksoihin on siinä että työtätekemätön loiseläjaluokka omaa vallan kahlehtia ihmismuvun keksivä nero, väittäen omaavansa ja käytännössä toteuttaen oikeuttaan omistaa jokainen keksintö ja hallita niiden käyttöä; jokaiselta uutta ihmisneron hedelmää uuden koneiston tai uuden tuotantomenetelmän muodossa, ja vallata kaikki yhteiskunnallisen ja tieteellisen edistyksen hyödylliset tulokset yksinomaan itselleen, omistaen ja halliten kaikki keinot ja välineet joilla sellaisia tuloksia voidaan saavuttaa.

(Jatketaan)

Naisten Vallankumous

Kirj. MARTIN ANDERSEN-NEXÖ

(Suomennos)

NNDALUSIAN taivas on niin sininen, niin sininen. Siellä ylhäällä korkeuksissa istuu Madonna, tuskien äiti, ja hänen kyyneleensä vuotavat siunauksena ihmisten yli. Ja istuu siellä isä Jumalakin ja harjoittaa hyväntekeväisyyttä. Hänellä on kova kiire tutkiessaan vanhoja syntiluetteloita, joita pyhimykset suosituksilla varustettuina hänelle lähettävät. Entäs sitten pyhimykset itse! Mitä he kykenevätkään aikaansaamaan, jos heille vain annetaan aslaankuuluva öljyosuutensa. Yksi parantaa luunmurtumia ja leikkellee liikavarpaita, toinen järjestää leskille luotettavia rakasta-

jia ja kiihkeitä ihailijoita nuorille kaunottarille. kolmas toimittaa takaisin varastettua tavaraa ja hankkii vuokralaisia, joilla ei ole parkuvia mukuloita, ja jotka maksavat vuokransa sääntillisesti. Maa kilpailee taivaan ja pyhimysten kanssa ja hymyilee etelän hehkuvan auringon paisteessa. Maa on unohtanut vedenpaisumuksen kirouksen ja se pitää taivaan sadetta ihmisen hikeä parempana.

Ja ihmiset ovat saaneet kevytmielisyyden, parhaan elämäneläksirin elämänsä ylläpidoksi. He ovat tyytymättömiä nykyisyyteen, ja tulevaisuuden voi aina ympäröidä rajattomilla toiveilla. Mitä sii-

tä, vaikka niin harvoilla tässä maassa on varaa juoda viiniä, jota maa tuottaa? Veri on tarpeeksi kuumaa muutenkin, suut puhua palpattavat, ja ajatukset kulkevat huimilla retkillään. Aurinko ja ilmakin juovuttavat, nekin kerjäävät leipäpalasta, joutilasta aikaa, loikomista ja uneksimista. Hyvä tuuli ei karkaa niin kauan kuin kastanjetit napsuttavat ja laulut kaikuvat. Ihminen on nuori vielä kuusikymmenvuotiaanakin. Elämä on niin helppoa, niin ihanaa on elää Andalusiassa, jos vain on kaksi centavaa leivän ostoon. Ja tuo raha on useimmilla — ainakin hyvinä aikoina.

Mutta ajat olivat huonot. Työläisillä ei ollut mitään tekemistä, ja siksi he rupesivat ajatteluun työntekoa. Mutta kaikki oli yhtä toivotonta.

Ja leivän hinnat nousivat. Leipä maksoi jo kaksikymmentä centavaa kilolta. Hyvinä aikoina se maksoi vain kymmenen, ja vanhat ihmiset muistivat, että se kerran oli ollut kahdeksassa. Silloin sai syödä kyllikseen, nyt oli tyydyttävä puolta pienempiin annoksiin tai oltava kokonaan syömättä. Ja jos jatkoi paastoamista kyllin kauan, oli tie kirkkomaalle selvä ja mutkaton.

Eräänä päivänä Granadan käsityöläiset kokoontuivat ja lähtivät liikkeelle kulkueena, jonka etunenässä kannettiin mustaa lippua. He pysähtyivät prefektin asunon edustalle ja huusivat työtä. Prefekti ilmestyi parvekkeelleen täydessä juhlapuvussa kolmikulmainen hattu kädessään ja selitti, että korkea raati jo oli ryhtynyt toimenpiteisiin hädän levittämiseksi. Hän kohotti eläköönhuudon kuninkaalle ja vetäytyi sisään, ja kiltit käsityöläiset menivät nyreissään koteihinsa. Mutta leipurit eivät ottaneet osaa kulkueeseen. He käyttivät tilaisuutta hyväkseen ja päättivät korottaa leivän hintaa neljällä sentavolla.

Käsityöläiset eivät enää kokoontuneet, mutta korkea raati piti illalla istunnon ja käsitteli päivän tapahtumia. Kaikki jäsenet lausuiivat yksimielisen ihastuksensa prefektin varmastasi esiintymisestä. Hän oli tosiaankin hajoittanut mielenosoittajat kunnioittavalla valtiotaidolla. Asiasta päätettiin sähköittää hallitukselle Madridiin ja ehdottaa, että prefektille myönnettäisiin ritarimerkki. Kun muita asioita ei ollut esitettävänä, katsottiin raadin kokous päättyneeksi.

Granada on Vegan nurkkauksessa, aivan kuin Sierra Nevadan varpaiden välissä. Alhaalla tasangolla asuvat ne, jotka jotakin omistavat. Mutta kaupunki kääntää heille selkensä ja kohoaa Albaičinia kohti. Ja täällä, jyrkällä rinteellä, jossa talot aivan kuin seisovat toistensa olkapäillä ja tuijottavat yli Vegan, asuvat kutojattaret. Kaupunki jatkuu muuttuen hökkeleiksi, jotka horjuvat kapeilla pengermillä. Sitten tulee joukko maaluolia vuoren etelään viettävällä rinteellä. Se on mustalaisten ja kaikkien köyhempien kaupunki.

Mustalaisten lisäksi täällä ylhäällä asuu vain hyvin vähän miehiä. Mutta naisia sitä enemmän: leskiä, jotka ovat liukuneet köyhyydestä kurjuuteen menetettyään elättäjänsä, naisia, joilla koskaan ei

ole ollutkaan elättäjää, vain nopeasti häipynyt rakkaus ja sen väjäämättömästi jällel jättämä hedelmä. Rakkaus ei ole antanut heille elättäjää, mutta se on tehnyt heistä itsestään perheenelättäjiä koko elämän ajaksi. Sillä Andalusiassa lapset ovat vanhempiansa niskoilla niin kauan kuin nämä kerran sulkevat silmänsä hurskaan uneen.

Sen päivän iltana ryömi Sacre Monten maaluolin asti huhu: leipä on noussut 24 centavoon kilolta!

— Kohta oma lihammckaan enää ei riitä leipäkilon punnukseksi, sanoi laiha nainen. Hän oli niin laiha, ettei hänessä näyttänyt olevan muuta kuin pelkkää luuta. Hän seisoi hautaristiin nojaten ja antoi rintaa lapselleen. Hän nauroi onttoa naurua ja nosti lapsen pois rinnaltaan. Sen suu oli punaisena verestä, jota se oli imenyt äitinsä rinnasta. Nainen suuteli pois veren lapsen huulilta ja istui ristin jalustalle lepäämään. Sitten tuli paikalle ihmisiä, jotka kantoivat naisen luolaan.

Vuorenrinteellä liikuttiin jo ennen päivän valkenemista. Eilinen äiti oli yöllä kuollut, ja ruumiinkantajat tulivat viemään häntä pois. Naiset juoksentelivat ympäriinsä ja huusivat Madonnan avukseen. Kuoleman näkeminen ei sinänsä ollut tuutta näille ihmisille, ja heidän kevyt luontonsa auttoi heitä helposti liukumaan varjojen yli. Mutta nyt ankara todellisuus oli jättänyt aivan uudenlaisen jäljen — siinä tuntui kohtalon sormenjälki. Naapurinvaimon ruumis oli yöllä löydetty kylmenneenä luolasta, ja pikku lapsi ryömi sen ympärillä tavoitellen rintaa suuhunsa. Se merkitsi jotakin, se oli merkki jostakin kauhistavasta.

— Nyt nälkä muuttaa majaa, muuan naisista sanoi, kun puoli juponeet ruumiinkantajat retuuttivat ruumista kumpareiden yli.

— Niin muuttaa — kirkkomaalle, toinen vastasi. Kahuu oli jo heissä, valmiina puhkeamaan ilmoille. — Kirkkomaalle — niin, siinä oli tulos! Tuo epätoivoinen tulevaisuudenkuva painoi maahan kaikki kauniit kuvitelmat, mutta vain nostaakseen mielikuvituksen pilviin ja antaakseen sille unen kimmalluksen. Ja ajatusten sekamelskasta ja monista esinpuhkeavista huudoista yksi selkeni iskeväksi ja sytyttäväksi: pan a ocho! Harhailevat, säikähtyneet ajatukset olivat antaneet sille muodon, ja nyt se kulki suusta suuhun:

— Pan a ocho! — Leipän hinta kahdeksaan centavoon kuten vanhana hyvänä aikana! Siinä oli aatteen lippu, johon voi takertua. Joka ainoa luola kaikui sitä huutoa, luolista ilmestyi lukemattomia ikkaisia, puolialastomia naisia.

— Pan a ocho! — Ajatukset olivat saaneet ilmauksen, sekavat toivomukset määrätietoisien suunnan. Joukko liikkui alaspäin polkua, joka klemurteli ristilin rastiin jokaisen luolan ohi. Ja joukko kasvoi nopeasti, sillä kurjuuden lasten luku on suuri.

Miten inhoittavia nuo naiset olivatkaan. Rokonarpisia, ikkaisia, kasvot ryppyjä täynnä paahavasta auringosta, joka vuosien kuluessa oli pakottanut

heidät siristämään silmiään, niin että vaot ulottuivat vaikkulsiin korviin ja lian tahrimiin ohimoihin asti. Häitä ei tee ihmistä kauniiksi. Mutta heidän varmuutensa kasvoi sitä mukaa kuin joukko lisääntyi. Huudoin ja uhkauksin he kiihoittivat toisiaan, ja aseina heillä oli ryhmysauvoja ja puunkappaleita. He vierittivät rinnettä alas suuria kiviä, jotka paukkuen putoilivat hökkeleiden katoille ja huusivat: Pan a ocho!

Sotahuuto kaikui vuoren onkaloissa, asukkaat he räisivät ja yhtyivät siihen: Pan a ocho! — kävi kuin kylmä vihuri yli kukkuloiden, koko Albaicin sen kuuli. Vain kaupunki alhaalla, varakkaiden kaupunginosa, lepäsi hiljaisena suloista aamu-untaan.

Yläkaupungin äärimmäisellä laidalla on kirkko, ja aukioilla kirkon edessä oli maahan hautautunut kanuuna. Paljain kynsin naiset kaivoivat sen ylös ja raahasivat rintavarustuksen reunalle. Siihen se jäi seisomaan, piippu uhkaavasti alhaalla olevaa kaupunkia osoittaen. Aika itse oli panostanut sen mullalla.

Joukko tunkeutui eteenpäin pitkin Albaicin sokkeloisia kujia.

— Pan a ocho! Albaicin, kutojattarien kaupunki antoi apunsa ja vastauksensa. Miehetkin olivat valmiit liittymään kulkueeseen, mutta heidät viheltettiin pakoon: "Emme tarvitse heitä, laittautukoot matkaansa!" Ja kujat sylkivät villiintyneen, raivoisan, resuisen, kiljuvan naisarmeijan suurelle torille.

Siellä he saavuttivat miehet, jotka kantoivat naapurivaimon ruumista ruumishuoneelle. Vainaja oli puettu parhaisiinsa, ja pari oli peittämättä, kuten Andalusiassa on tapana. Kädet oli pantu ristiin rinnan ylitse, se merkitsi sitä, että hän oli ollut äiti. Kun nuori nainen kuolee, liitetään vain kädet yhteen ja sovitetaan niihin vihko kukan nuppuja.

Joukko tunsi hänet heti. "Tuolla hän on, katsokaa, hän hymyilee meille!" muuan naisista huusi. — "Hän on pyhimys — leivän pyhimys!" Kaikki pääsivät raivoisan huudon, joukko ympäröi ruumiinkantajat ja riisti ruumiin heidän käsistään. Ja nyt naiset kantoivat sitä mukana kulkueessaan.

Nälkä oli päässyt valloilleen, kuriton, kaikkienlevä nälkä, joka korisi kymmenissä tuhansissa suonevedontapaisesti ojennetuissa kurkkutorvissa. Ilma oli täynnä hampaidenkiristystä, pilkkanaurua, käheää, pitkällistä huutoa. Zacatinilta joukko virtasi alas Vivarramballe ruumis etunenässä. Zaoatin myymälöiden ikkunat lyötiin säpäleiksi, lasit putosivat helisten maahan, luukut lyötiin sisään, tavarat murskattiin silmänräpäyksessä.

Nuori santarmiupseeri, joka oli korkeassa kursissa komean ulkomutonsa ja ylvään ryhtinsä vuoksi, ratsasti esiin ja yritti pysähdyttää naiskaartin sotaretken. Hänelle huudettiin pilkkaasanoja ja hänen ylleen heitettiin lokaa. "Iljettävä kuvatus! Piru vieköön, kuinka hän istuu satulasaan niinkuin vanha lehmä! Selkään hänelle!" Upseeri ei kestänyt kauempaa. Hän käänsi ratsunsa

ja lasketti pakoon täyttä ravia loan ja mukulakivien ryvettäessä hänen säteilevää uniformuaan.

Raivottaret tunkeutuivat suureen konditoriaan leipuriyhdistyksen puheenjohtajan luo. — "Sano! Pan a ocho!" he huusivat tähdäten häntä kivillä.

— Senjoorat, senjoorat! mestari hoki vapisevin huulin. Tässä on teille leipää, jauhoja, leivoksia! Ottakaa koko liikkeeni, mutta uskaltakaapa satuttaa sormellannekaan minua!

— Sano pan a ocho! ulvoi sataviisikymmentä ääntä.

— Pan a ocho, leipuri mutisi.

— Kyllä hän täällä sen lupaa, mutta tunnustakoon ja vannokoon saman kadulla!

Ja he vetivät hänet ulos liikkeestä ja raahasivat välissään kadulle. Potkien ja lyöden he pakoittivat hänet yhtymään sotahuutoonsa.

— Kuulkaa kuinka hyvin leipuri huutaa!

— Hän on yhtä mieltä kanssamme, tuo rakas sielu!

— Kukapa olisi uskonut, että juuri hän oli kinnamassa leivän hintaa taivaaseen päin!

— Katsokaa, kuinka pullea on tuo Herran pikku enkeli!

— Ja niin kiltti ja lokosa! ,

He nipistetivät häntä käsistä ja jaloista, he kuttivat häntä leuan alta. Muuan mustalaisakka, joita kuppa oli syönyt leuan miltei kokonaan, kumartui suutelemaan häntä. Silloin mies vaipui katukäytävälle kuin kaatuvatautinen ja jäi makamaan hievahtamatta.

Ruumista seuraava pääjoukko oli jo ehtinyt levolle Vivarramballe. Toiset kiirehtivät jällessä. Kulmauksessa he pysähdyttivät nuoren rouvan, joka oli menossa messuun katedraaliin. "Sano pan a ocho!" he hoilottivat muodostaen piirin hänen ympärilleen. Rouva tuijotti vääristyneitä kasvoja edessään. Rokonarpisten iho oli käynyt hehkuvaksi arpien alta aivan kuin kasvoille olisi satanut verta.

— Jesus, Madonna, sieluni äiti! hän vaikeroi langeten polvilleen. Mitä syntiä olen tehnyt, että minun pitää joutua tällaiseen joukkoon?

— Joukkoon, vai joukkoon, kuuletteko, joukkoon! Kuuletteko, hän sylkee päällemme!

— Vetäkää hänet jaloilleen ja ottakaa mukaan! Ottakaa mukaan, joku huusi. Mutta silloin pääjoukko oli jo lähtenyt liikkeelle uudelleen. "Prefektin luo, prefektin luo!" oli viimeisin sotahuuto. Jälkijoukko seurasi, ja rouva sai jäädä kadulle makamaan.

Prefekti asui kaupungin toisella laidalla, ja hänen palatsistaan oli ihana näköala yli Vegan ja Sierra Nevadaan. Talossa oli äskettäin noustu ylös, ja aamuaurinko paistoi sisään avatuista ikkunoista.

Taiteellisen rautaristikon takana alimmassa kerroksessa tanssi ja lauloi nuori tyttö avonaisen ikkunan edessä. Hänellä oli yllään lyhyt aamupuku, ja pitkät hiukset olivat valtoimenaan olkapäillä. Hänellä oli suuret silmät. Hän harjoitteli La Seviljaa käsissään kastanjetit, jotka oli koristettu pitkin kir-

javin silkkinauhoin. Ne valuiivat tytön hennoilte ran-
teille. Hän seisoi hetkisen hengittäen syvään, sillä
hän oli juuri lopettanut tanssinsa. Sitten hän äkkiä
löi kolme nopeaa tahtia, asetti kädet sivuilleen, ku-
martui eteenpäin ja tapaili tanssin rohkeita sivu-
hyppäyksiä laulaen:

On veikko nuori
ja äiti muori
ne rakkaat, lemmin myös taattoain.
Mut yksi aina
se mielees paina —
se mielees paina —
on rakkaimpain.

Hän pysähtyi nytkähtäen ja aloitti uuden vuo-
ron. Käsivarret kohosivat ylös ja liikkuvat peh-
mein heilahduksin ylös ja alas, yhteen ja erilleen
sormien näppäillessä kastanjetteja ja huulten matki-
essa kitaran ääntä. Sitten voimakas hyppäys sivul-
le, ja tyttö lopetti vuoron pyörien hurjasti varpail-
laan ja lyöden kastanjetteja yhteen päänsä päällä.
Sitten hän lauloi uudelleen vanhaa tanssilaulua:

Niin rakkaat ovat
jos sanat kovat
vain eivät satele mua päin —
jos ääni armaan
ristikon harmaan
takana illoin
soi helähtäin —

Ja jälleen jalat tepsuttivat, kastanjetit näpsäh-
telivät ja huulet tapailivat kitaran ääntä — — —

Akkiä hän pysähtyi nauraen kesken tanssiaan.
Hän kuuli sotahuudon pan a ocho! mutta mitä ih-
mettä se merkitsi? Se kuulosti miltei hullunkuri-
selta. Hän seisoi hetkisen kuunnellen kädet sivuil-
la, valmiina jatkamaan tanssiaan. Sitten hän hy-
pähti kevyesti kokeillen, sopivatko uudet sanat ryt-
miin: Pan a ocho, pan a ocho, tra, tra... ei, eivät
sopineet. Kun huudot alkoivat kilhtyä, hän sipsutti
ihmeissään ikkunaan katsomaan ja näki, miten val-
lankumouksen raivottarien etujoukko ryntäsi pa-
latsia kohti. He kantoivat ruumista välissään ja
hän kuuli, miten he huusivat: Prefekti ulos!" Tyttö
pakeni kauhuissaan huoneesta.

Portinvartija heitettiin syrjään, ja naiset tun-
keutuivat sisään. Prefekti tuotiin ulos riemukulus-
sa, joukko suuntaasi kulkunsa takaisin kaupunkin ja
raatihuonetta kohti. Siellä hänen piti tutkia ja tuo-
mitä leipurit ja antaa kansalle leipää.

Prefekti oli avopäin ja koetti vastustella, mutta
eivät rukoukset eivätkä uhkaukset auttaneet. Hänen
oli lähdettävä mukaan kerttakaikkiaan.

Raatihuoneen torilla pysähdyttiin. Silloin prefek-
ti otti ajastaan vaarin ja pujahti raatihuoneen port-
tista pakoon vainoojiaan. "Antakaa meille leipää!"
joukko huusi ja yritti tunkeutua hänen perässään,
mutta portti meni paukahtaen lukkoon heidän ne-
nänsä edessä.

Naiset huusivat ja hoilottivat hetkisen, sitten
möly alkoi vaihtua äänekkkääksi murinaksi. Kaik-
kien katseet olivat kääntyneet kohti raatihuoneen
parveketta. Kohta prefekti astui sinne puhumaan
kansalle. Niin hän aina teki kuninkaan syntymä-
päivänäkin. Mutta prefektiä ei nyt vain näkynyt.

Joukko alkoi käydä uhkaavaksi, huutaa häntä
ja nimittää häntä kurjaksi pelkuriraukaksi. "Hän
on pettänyt meidät, hän on yhtäpataa pyöveleitten
kanssa!" Raatihuoneen ikkunaruuudut heitettiin sä-
päleiksi ja valmistauduttiin murtamaan porttia. Pa-
ri santarmia ryntäsi eslin raatihuoneen takaa, mut-
ta heidät karkoitettiin kivisateella. "Prefekti! Me
tahdomme puhua prefektin kanssa!"

Silloin katu kaikun kavioniskuista. Santarmit rat-
sastivat torille paljastetuin miekoin ja kannustivat
hevosensa suoraan naislauman keskelle. Naisia rat-
sastettiin kumoon, toiset lyötiin katuun. Laitim-
maisat tunkivat keskustaan päin välttääkseen pääl-
leajavien santarmien iskuja ja hevosten kavioita.
Jotkut kaatuivat juostessaan ja heidän säikähtäneet
sisarensa polkivat heidät jalkoihinsa. Hajaantunut
joukko syöksyi suin päin sivukaduille kauhunhuuto-
jen ja epätoivoisten kirousten viiltäessä ilmaa. Tais-
telukentälle jäivät vain voittoisat santarmit ja jouk-
ko haavoittuneita naisia, jotka koettivat ryömiä pa-
koon pitkin katuvierä. Keskeillä toria ikäänkuin
ainoana viisaana tässä hullujenhuoneessa makasi
nälkään kuolleen äidin ruumis, hänen, joka eilen oli
ollut nälän marttyyri ja tänään sen pyhimys.

Hallitus oli viimeinkin päättänyt ryhtyä toimen-
piteisiin nälänhädän johdosta. Naisten vallankumo-
us oli nyt tukahutettu.

